

سردبیر: میثم رشیدی مهرآبادی
مدیر هنری: حمیدرضا خاتونی

همکاران این شماره: محمد رضا خراسانی زاده، پونه فضائی
لادن عظیمی علی نورآبادی، نجمه نیلی پور، مهران بوذری نژاد
زینب گل محمدی
صفحه آرا: حمید عینی خراسانی

شناسنامه

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
JAMEJAM.NEWS
کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
info@jamejamdaily.ir

«مفاتیح الجنان» ویژه نوجوانان منتشر شد

کتاب «ملکا»، گزیده‌ای از دعاها و زیارت‌های مفاتیح‌الجنان با زبانی روان و ادبی ویژه نوجوانان منتشر شد.

این کتاب که هجده نیایش و مناجات مشهورتر و رایج‌تر مفاتیح مانند «دعای کمیل» و «دعای سحرهای ماه رمضان» را به زبانی ساده و صمیمی بازنویسی کرده، کوشیده تا زمینه انس نوجوانان با مضامین معرفتی والای این نیایش‌ها را فراهم کند. ملکا به قلم دکتر سمیه سادات لوح موسوی همراه با تصویرگری محمدرضا دوست محمدی، توسط انتشارات خیمه روانه بازار نشر شده است. انتشارات خیمه چندی پیش نیز کتاب «همه چیز رو به راه است؛ ممنون» به قلم شهاد زمانی را وارد بازار نشر کرده بود که مورد استقبال قرار گرفت و در مدت کوتاهی به آستانه چاپ سوم رسید. این کتاب در زمستان سال گذشته و در حسینیه ارشاد رونمایی شد. «همه چیز رو به راه است؛ ممنون» برداشتی آزاد از صحیفه سجاده بود. خیمه سال‌هاست در حوزه کتاب‌های دینی و مذهبی فعالیت می‌کند.

نویسنده: ابوالفضل زرویی نصرآباد
انتشارات: نشر نیستان
قیمت: ۶۳ هزار تومان

نهج البلاغه، اقیانوس موج خیزی است که گوهرهای فراوانی از علم و معرفت را در خود نهفته دارد؛ از آن جمله، تربیت و سیاست است که در این کتاب به وفور به چشم می‌خورد؛ همان چیزی که در همیشه روزگار، دو رکن مهم جامعه بشری بوده و هست. مجموعه حاضر، بررسی اندیشه سیاسی-تربیتی علوی در خطبه‌های نهج البلاغه است که به تفصیل، تحلیل و نگارش شده است. عناوین برخی از خطبه‌هایی که در این جلد منتشر گردیده است عبارتند از: عدالت اقتصادی، چرا تخطئه امت؟!، فتنه صاحب‌الزنج و قوم مغول، بی‌وفایی دنیا و غربت اخلاق، انگیزه تشکیل حکومت، خداشناسی و موعظه، اشاراتی به حوادث آینده، نهی از عیب جویی، نیکی به ناهل، دعای طلب باران و شگفتی‌های آفرینش خفاش.

نویسنده: آیتا... احمد بهشتی
انتشارات: مؤسسه بوستان کتاب
قیمت: ۲۵۰ هزار تومان

اثری طنز در باب اندیشه و فکر و سیاست و هرآنچه که زرویی در خلال سال‌های زندگی خود دستمایه‌ای برای نگاه طنزآمیز به آن یافته است. زرویی در این اثر دست به خلق دو شخصیت خیالی با عناوین حسنعلی خان مستوفی و میرزا حسین پیشکار زده است، که یکی به تقریر و بازگویی خاطرات دیگری مشغول است و جالب اینجاست که هر دو نیز از اساس وجود خارجی ندارند. او در این اثر به روایت و زبانی کلاسیک - به سبک ادبیات دوران قاجار - برای بیان خاطرات حسنعلی خان دست زده است. روایتی که می‌شود رد پای آن را در آثار متفاوت و بکری همچون روزنامه خاطرات اعتمادالسلطنه جست.

مبانی هفت گانه تفکر سید مرتضی

■ نگاهی به «ماجرای فکر آوینی»

و مسیحیت را به اجمال توضیح می‌دهد و می‌رسد به مواجهه ما با مدرنیسم غربی و رویکرد متفکران ایرانی نسبت به آن. در ادامه با ارجاع به آثار شهید آوینی نقطه‌نظرات او را در این خصوص مورد بررسی قرار می‌دهد.

در گفتار دوم به ریشه‌های فلسفی و عرفانی اندیشه آوینی و مفاهیمی همچون علم و معرفت و نیلیم و در گفتار سوم به مفهوم اومانیزم و نقش اصلی آن در ساختار تمدنی غربی پرداخته شده است.

در درس‌گفتار چهارم انتقادهای آوینی نسبت به روشنفکران سکولار، محتوم‌انگاری حرکت به سوی مدرنیته، نگاه تاریخی غرب به حیات انسان طرح می‌شود.

درس‌گفتار پنجم عموماً بر نقد نظریه‌های توسعه مبتنی است و در ششمین درس‌گفتار مفهوم تمدن و شاخص‌های تمدن غربی و تمدن اسلامی از دید شهید آوینی بیان و تحلیل می‌شود. آخرین قسمت این بخش هم به بحث ظهور و حضور منجی و ضرورت آن از جهات فلسفی پرداخته است.

بخش دوم کتاب شامل چهار مصاحبه است که در آنها نویسنده به تنهایی یا همراه افراد دیگری پیرامون موضوعات مرتبط به گفت‌وگو و اظهارنظر پرداخته است و طی آن برخی مفاهیم بیشتر بسط پیدا کرده و از منظرهای مختلف مورد بررسی قرار گرفته‌اند. همچنین یک معرفی کوتاه از مهم‌ترین آثار شهید آوینی و سیر مطالعاتی پیشنهادی نیز در این بخش گنجانده شده است. به طور کلی می‌توان گفت یامین پور هم مثل برخی

در این کتاب که اولین بار در سال ۱۳۹۸ منتشر شد و در مدت کوتاهی به چندین چاپ رسید، نویسنده مخاطبان اصلی نوشته‌اش را جوانانی می‌داند که «در آغاز راه مطالعات فرهنگی و تمدنی هستند و غالباً دغدغه این را دارند که فهم و تحلیل رخدادها و تحولات سیاسی، تاریخی و تمدنی را از چه نقطه‌ای باید آغاز کنند؛» به همین دلیل حاصل کارش اثری نه چندان تخصصی است که برای خواننده جوان دلزدگی ایجاد کند و نه آنچنان عوام‌زده و سطحی است که برای دوستداران و دنبال‌کنندگان آثار و اندیشه آوینی حرفی نداشته باشد. این کتاب شامل دو بخش است.

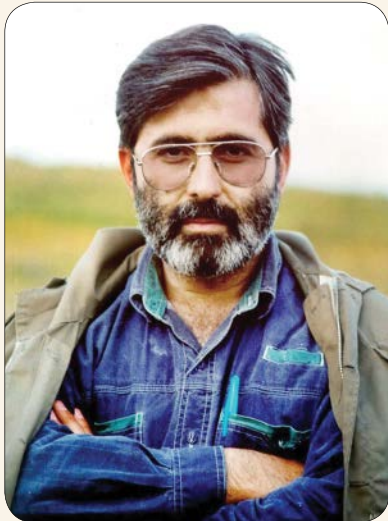
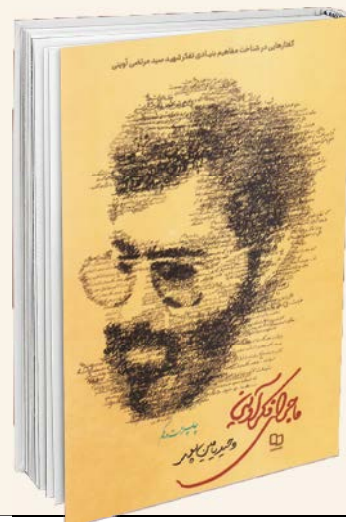
بخش اول با عنوان درس‌گفتارهاست که در آن نویسنده مبانی فکری شهید آوینی را در هفت مقوله تقسیم‌بندی نموده است: آوینی در مواجهه با تاریخ جدید، مبانی حکمی و عرفانی آوینی، ماهیت تفکر و فرهنگ در غرب مدرن، روشنفکران سکولار و ادعاهای علم جدید، جدال با توسعه و سبک زندگی مدرن، به سوی تمدن اسلامی و اضطراب بشر امروز، مقدمه ظهور منجی. یامین پور در ابتدای هر درس‌گفتار مفاهیم مورد نظر را با استناد به منابع تعریف و سپس دیدگاه آوینی را که عموماً انتقادی است بیان می‌کند. بر این اساس در گفتار اول تاریخ تمدن غرب

شهید سیدمرتضی آوینی را باید از جمله شخصیت‌هایی دانست که مخالفان جدی و طرفداران سرسخت دارد. در این دو سر طیف، هستند کسانی که نه تنها آشنایی کاملی با افکار و اندیشه‌های وی ندارند، بلکه به ندرت حتی یکی از آثار مکتوب او را خوانده‌اند.

اغلب دانسته‌های این افراد هم ریشه در شنیده‌های دست‌چندم و سطحی رسانه‌های حقیقی و مجازی دارد. در هر صورت هنوز هم بحث و مجادله در مورد آرا و نظرات وی وجود دارد و هنوز هم ابعاد مختلف تفکر او به درستی و روشنی برای نسل‌های جوان‌تر تبیین نشده است.

در سی‌امین سالگرد شهادت شهید آوینی نگاهی داریم به یکی از محدود آثار پژوهشی که به بررسی وجوه گوناگون نظرات، سیر تفکر و سلوک معنوی و اندیشه او پرداخته است.

وحید یامین پور که دانش آموخته رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی است و مدتی نیز ریاست پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی حوزه هنری را بر عهده داشته، مجموعه درس‌گفتارهایش در مراکز پژوهشی در مورد وی را جمع‌آوری کرده و در قالب کتاب «ماجرای فکر آوینی» با عنوان فرعی «گفتارهایی در شناخت مفاهیم بنیادی تفکر شهید سیدمرتضی آوینی» تدوین نموده است.

پژوهشگران نتوانسته است از دام سنگینی نظرات شخصی‌اش بر موضوع تحقیق رها شود و در بعضی قسمت‌های کتاب مانند درس‌گفتار پنجم رسماً تحلیل‌های خود را از وقایع و اتفاقات بیان کرده است و خواننده بیشتر از شهید آوینی، صدای نویسنده را می‌شنود.

از لحاظ شکل هم علی‌رغم طرح جلد خوب، با این‌که به اذعان نویسنده متن کتاب چند بار بازنویسی و ویرایش شده است اما می‌توانست ویراسته‌تر از این که هست باشد. همچنین نمایه نام‌های پایانی کتاب ناقص و تنظیم آن عجولانه به نظر می‌رسد و جای یک فهرست کامل از منابع در آخر کتاب هم شدیداً خالی است.

با این حال همان‌طور که گفته شد، این کتاب شروع خوبی است برای کسانی که در ابتدای راه آشنایی با افکار و اندیشه شهید آوینی قرار دارند و مطالعه آن بی‌شک برای کسب دریافتی کلی از سپهر اندیشه سید شهیدان اهل قلم سودمند است.

پونه فضائی

منتقد ادبی

